

Υλικό ασύγχρονης διδασκαλίας [10/12/2025]

Τίτλος: «Χρήση και Αξιοποίηση Τεχνητής Νοημοσύνης στη σύγχρονη αθλητική δημοσιογραφία: ροές εργασίας, storytelling, επαλήθευση και δεοντολογία».

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση, θα μπορείτε να:

1. **περιγράψετε** βασικές χρήσεις της AI στη σύγχρονη αθλητική δημοσιογραφία (NLG/αυτοματοποιημένες αναφορές, μεταγραφή, σύνοψη, αναζήτηση/έρευνα, analytics),
2. **σχεδιάζετε** μια ρεαλιστική ροή εργασίας, υποβοηθούμενη από AI, για κάλυψη αγώνα (pre-live-post), με σαφείς ρόλους ανθρώπου/μηχανής,
3. **αναγνωρίζετε** κινδύνους (ανακρίβεια, μεροληψία, παραπληροφόρηση, υπερ-αυτοματισμός, απώλεια ύφους/βάθους) και να εφαρμόζετε δικλίδες προστασίας,
4. **εφαρμόζετε** πρακτικές διαφάνειας και λογοδοσίας (σήμανση, αποποιήσεις, ανθρώπινη επιμέλεια, διαδικασίες διόρθωσης) σε αθλητικό περιεχόμενο.

Υλικό (Open Access)

Βασικό Κείμενο 1 (Οργάνωση & χειρισμός δεδομένων, διαφάνεια):

- Κατεβάστε και μελετήστε το κείμενο *Responsible AI and Public Service Journalism* (BBC R&D). Εστιάστε αποκλειστικά στα σημεία που αναφέρονται σε: **transparency (labelling/disclaimers), accountability**, εκπαίδευση newsroom και κατευθύνσεις “responsible AI”.

Βασικό Κείμενο 2 (πρακτικές χρήσεις από δημοσιογράφους):

- *Journalism in the AI era* (Thomson Reuters Foundation – Insights Report 2025) – εστιάστε στην ενότητα με **τι χρησιμοποιούν οι δημοσιογράφοι** (π.χ. βελτίωση κειμένου, μετάφραση, έρευνα/έμπνευση, data analysis, fact-checking) και **συχνότητα χρήσης**.

Βασικό 3 (αθλητική δημοσιογραφία ειδικά):

- *AI and Sport Journalism: a perfect duo?* (Lebani, PDF) – εστιάστε στα σημεία για **NLG, αυτοματοποιημένα match reports, chatbots, sentiment-driven αφηγήσεις** και τα **ηθικά ζητήματα** (ακρίβεια/μεροληψία/ύφος).

Προαιρετικό (industry view & use cases):

- *EBU News Report 2025: Leading Newsrooms in the Age of Generative AI* (σελίδα με download link & συνοπτική περιγραφή). ([EBU](#))

Χρονικός προγραμματισμός (σύνολο 3 ώρες)

- **90' Μελέτη:** Διαβάστε τα 3 βασικά κείμενα (BBC R&D, TRF, Lebani). Κρατήστε σύντομες σημειώσεις με bullets στα εξής:
 - 5 χρήσεις της AI που “ταιριάζουν” σε sports desk
 - 5 κίνδυνοι/παγίδες που είναι πιο πιθανές σε αθλητικό περιβάλλον (live ρυθμός, πίεση χρόνου, viral clips κ.λπ.)
 - 5 ασφαλιστικές δικλείδες (τι βάζω σαν «κανόνες παιχνιδιού»)
- **45' Εφαρμογή (mini project):** Σχεδιάστε τη δική σας υποβοηθούμενη από την **AI ροή κάλυψης αγώνα** (1 σελίδα). Χωρίστε την σε:
 1. *Pre-match* (προετοιμασία), 2) *Live* (ζωντανές ενημερώσεις), 3) *Post-match* (ανάλυση/ρεπορτάζ), 4) *Verification & Transparency* (έλεγχου/σήμανση). Για κάθε στάδιο γράψτε: **(α)** τι κάνει ο άνθρωπος, **(β)** τι κάνει η AI, **(γ)** ποιος εγκρίνει πριν δημοσιευτεί.

Σημείωση: Δεν απαιτείται να υποβάλλετε κάπου τις απαντήσεις σας.

Ερωτήσεις κατανόησης – Πολλαπλής επιλογής (μία σωστή απάντηση)

1. Ποια περιγραφή ταιριάζει καλύτερα στο **NLG (Natural Language Generation)** στην αθλητική δημοσιογραφία;
 - A. Μόνο μετάφραση κειμένων
 - B. Μετατροπή δομημένων δεδομένων (στατιστικά) σε συνεκτικό κείμενο
 - C. Ανάλυση εικόνας VAR
 - D. Μόνο δημιουργία τίτλων clickbait
2. Ποιο είναι το πιο «επικίνδυνο» λάθος όταν χρησιμοποιείς GenAI σε live κάλυψη;
 - A. Να γράψει πολύ μεγάλο κείμενο
 - B. Να προτείνει συνώνυμα
 - C. Να “επινοήσει” γεγονός/στατιστικό που δεν ισχύει (hallucination)
 - D. Να βάλει πολλές τελείες
3. Σύμφωνα με τα ευρήματα για χρήσεις AI από δημοσιογράφους, ποια χρήση εμφανίζεται ως από τις πιο συχνές;
 - A. Αυτόματη παραγωγή ολόκληρου άρθρου χωρίς επιμέλεια
 - B. Βελτίωση/επιμέλεια περιεχομένου και υποστήριξη γραφής
 - C. Αντικατάσταση συντάκτη σε ρεπορτάζ πεδίου
 - D. Δημιουργία deepfake συνεντεύξεων
4. Ποια είναι η σωστότερη λογική “human-in-the-loop” για sports desk;
 - A. Η AI δημοσιεύει και ο άνθρωπος διορθώνει μετά
 - B. Ο άνθρωπος παράγει τα γεγονότα/πηγές, η AI βοηθά στη μορφοποίηση/σύνοψη, και ο άνθρωπος εγκρίνει πριν τη δημοσίευση
 - C. Η AI αποφασίζει τί είναι σημαντικό, ο άνθρωπος κάνει copy-paste
 - D. Δεν χρειάζεται άνθρωπος αν υπάρχει σωστό prompt
5. Ποιο από τα παρακάτω είναι παράδειγμα **διαφάνειας** προς το κοινό;
 - A. Να κρύβουμε ότι χρησιμοποιήσαμε AI για να μην «μειωθεί» το κύρος

- B. Να βάζουμε σήμανση/δήλωση όταν η AI βοήθησε ουσιαστικά στη δημιουργία/μετατροπή περιεχομένου
- C. Να μην κρατάμε καθόλου logs χρήσης
- D. Να χρησιμοποιούμε ανώνυμα prompts
6. Ποιο είναι πιο πιθανό να κάνει ένα αυτοματοποιημένο match report «άψυχο»;
- A. Έχει λιγότερες λέξεις
- B. Είναι δομημένο γύρω από φόρμουλα και μπορεί να χάνει συναίσθημα/πλαίσιο
- C. Έχει σωστά στατιστικά
- D. Έχει καθαρή γλώσσα
7. Ποιος κανόνας προστασίας είναι πιο άμεσος για αθλητικό περιεχόμενο με πολλά νούμερα;
- A. Να δώσουμε prompt “Γράψ’ το πιο ποιητικά”
- B. Διπλός έλεγχος στατιστικών από πρωτογενή πηγή (league API, επίσημο box score) πριν δημοσιευτεί
- C. Να βάλουμε περισσότερα emojis
- D. Να αλλάξουμε γραμματοσειρά
8. Ποια χρήση AI βοηθά πιο πολύ όταν έχεις 45’ συνέντευξη προπονητή;
- A. Μεταγραφή (transcription) και αρχική ομαδοποίηση θεμάτων
- B. Δημιουργία νέων αποσπασμάτων που δεν ειπώθηκαν
- C. Κατασκευή “καλύτερων” quotes
- D. Αντικατάσταση του ηχητικού
9. Στο πλαίσιο δεοντολογίας, τι είναι πιο σωστό για **πνευματικά δικαιώματα**/υλικό τρίτων;
- A. “Αν είναι online, είναι ελεύθερο”
- B. Χρήση μόνο νόμιμων/αδειοδοτημένων πηγών και προσοχή σε εισαγωγή προστατευμένου υλικού σε εργαλεία AI
- C. Αν το κάνει η AI, δεν υπάρχει ευθύνη
- D. Δεν ισχύουν στους αγώνες
10. Ποιος είναι ο πιο σωστός ρόλος ενός AI chatbot σε αθλητικό site;
- A. Να «αποφασίζει» την αλήθεια χωρίς πηγές
- B. Να απαντά σε ερωτήσεις με παραπομπές σε αξιόπιστα δεδομένα/άρθρα και με σαφή όρια (όταν δεν ξέρει, να το λέει)
- C. Να δημιουργεί φήμες για μεταγραφές
- D. Να γράφει γνώμη αντί συντάκτη
11. Ποια πρακτική μειώνει το ρίσκο παραπληροφόρησης σε viral clips;
- A. Να ανεβάζουμε πρώτοι χωρίς έλεγχο
- B. Να κάνουμε OSINT-style έλεγχο (πηγή, χρόνος, τόπος, πρωτογενές βίντεο) πριν αναπαραγωγή
- C. Να ρωτάμε μόνο σχόλια στο X
- D. Να βασιζόμαστε στον αριθμό views
12. Ποιο KPI έχει νόημα όταν βάζεις AI σε ροή εργασίας;
- A. Μόνο “περισσότερα posts”
- B. Συνδυασμός: χρόνος παραγωγής + διορθώσεις/ανακρίβειες + εμπιστοσύνη/παράπονα + ποιότητα engagement

- C. Μόνο likes
- D. Μόνο impressions

13. Ποιο είναι πιο ρεαλιστικό όφελος της AI στα sports analytics για δημοσιογράφους;
- A. Να αντικαταστήσει την παρακολούθηση αγώνα
 - B. Να εντοπίζει μοτίβα/τάσεις σε μεγάλα datasets και να προτείνει ερμηνευτικές γωνίες (με ανθρώπινο έλεγχο)
 - C. Να «εφεύρει» scouting reports
 - D. Να κρύβει αδυναμίες ανάλυσης
14. Τι σημαίνει “accountability” σε newsroom που χρησιμοποιεί AI;
- A. Δεν φταίει κανείς, “έτσι βγήκε”
 - B. Υπάρχει υπεύθυνος/διαδικασία: ποιος εγκρίνει, πώς διορθώνουμε, πώς απαντάμε σε λάθη και παράπονα
 - C. Μόνο τεχνικό θέμα
 - D. Μόνο θέμα marketing
15. Ποια δήλωση συνοψίζει καλύτερα τη σωστή ισορροπία;
- A. “AI πρώτα, δημοσιογραφία μετά”
 - B. “Η AI είναι εργαλείο: επιταχύνει ρουτίνα, αλλά οι αξίες (ακρίβεια/πλαίσιο/ευθύνη) μένουν ανθρώπινες”
 - C. “Αν είναι εντυπωσιακό, είναι σωστό”
 - D. “Δεν χρειάζεται δεοντολογία στην τεχνολογία”

Ερωτήσεις Σωστό/Λάθος

1. Η AI μπορεί να υποστηρίξει μεταγραφή/σύνοψη, αλλά η ευθύνη δημοσίευσης παραμένει στο newsroom. (Σ/Λ)
2. Σε live sports κάλυψη, είναι αποδεκτό να δημοσιεύουμε στατιστικά χωρίς πρωτογενή επιβεβαίωση, αν “βγαίνουν λογικά”. (Σ/Λ)
3. Τα αυτοματοποιημένα match reports είναι μορφή χρήσης NLG. (Σ/Λ)
4. Η διαφάνεια (labels/disclaimers) μπορεί να λειτουργήσει ως πρακτική ενίσχυσης εμπιστοσύνης. (Σ/Λ)
5. Η AI δεν κάνει ποτέ λάθος σε ονόματα παικτών/ομάδων αν το prompt είναι σωστό. (Σ/Λ)
6. Η γραφή βάσει μιας φόρμουλας είναι γνωστό μειονέκτημα σε αυτοματοποιημένα αθλητικά κείμενα. (Σ/Λ)
7. Είναι καλή πρακτική να κρατάμε εσωτερικά σημειώσεις (logs) για το πού χρησιμοποιήθηκε AI, για λόγους ελέγχου/μάθησης. (Σ/Λ)
8. Fact-checking μπορεί να είναι χρήση της AI, αλλά δεν αντικαθιστά τη δημοσιογραφική επαλήθευση. (Σ/Λ)
9. Chatbots μπορούν να απαντούν για σκορ/στατιστικά, αρκεί να “δένουν” σε αξιόπιστες πηγές και να δηλώνουν όρια. (Σ/Λ)
10. Η δεοντολογία αφορά μόνο την πολιτική δημοσιογραφία, όχι τα σπορ. (Σ/Λ)

Ανοικτές Απαντήσεις (έως 100 λέξεις η καθεμία)

1. **Φτιάξτε 2-3 “κανόνες επιβίωσης”** για χρήση GenAI σε κάλυψη αγώνα (live + post-match). Βάλτε μέσα: (α) επαλήθευση, (β) διαφάνεια, (γ) τι δεν κάνουμε ποτέ.
2. Σχεδιάστε μια **μικρή πολιτική σήμανσης** για sports content: πότε βάζουμε label, τι ακριβώς γράφει, και ποιος το εγκρίνει. Προσθέστε 1 KPI για να δείτε αν η πολιτική δουλεύει (π.χ. λιγότερες διορθώσεις/παράπονα, καλύτερη κατανόηση από κοινό).

Καλή επιτυχία!